

عنوان مقاله:

زیارت قبرستان بقیع (بررسی جامعه‌شناسی تاریخی شعائر دینی شیعه در سفرنامه های حج دوره قاجار)

محل انتشار:

مجله میقات حج، دوره 28، شماره 111 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

محمد علی چلونگر - استاد گروه تاریخ دانشگاه اصفهان

زهرا سادات کشاورز - دکتری تاریخ تشیع دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

تامل و تحلیل جامعه‌شناسی تاریخی شعائر دینی شیعه در سفرنامه حج دوره قاجار، از اهداف این پژوهش است. پژوهش پیش‌رو، درصدد است با روش توصیفی تحلیلی، ضمن توجه به ضرورت کاربرد رویکردهای جامعه‌شناختی در تحلیل پدیده‌های تاریخی و برپایه منابع کتابخانه‌ای، این پرسش را طرح کند که شعائر و نمادهای شیعیان در زیارت قبرستان بقیع در دوره قاجار کدام است؟ برای پاسخ-گویی به این پرسش، که هدف اصلی این پژوهش است، فرضیه ذیل به آزمون گذاشته شد: شعائر گفتاری و رفتاری از طریق متغیرهای متنوعی همانند توسل به ائمه اطهار (علیهم السلام)، زیارت قبور ائمه (علیهم السلام)، سوگواری شیعیان بر مصیبت اهل بیت: و معنویت‌گرایی در سفر زیارتی قبرستان بقیع دوره قاجار، نقش اساسی داشته است. یافته‌های پژوهش، نشان می‌دهد که دستیابی به حقایق نهفته شعائر و بازنمایی نمادهای شعائر مذهبی قبرستان بقیع و شناخت هرچه بیشتر آن واقعیت در جریان پیوند احساسی با نمادها از طریق اجرای شعائر جمعی، ایجاد انرژی احساسی و تعلق جمعی، به منظور تحقق اصول زیربنایی شعائر، به‌عنوان پیامدهای سفر زیارتی به شهر مدینه و زیارت قبرستان بقیع حاصل شده است.

کلمات کلیدی:

جامعه‌شناسی تاریخی، شعائر مذهبی، بقیع، قاجار، سفرنامه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1980078>

